

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/580/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 441222251
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:441222251.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Soni Zmekovej a JUDr. Eriky Madarászovej, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporkyni: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 5.3. 2014 č.k. 10C/217/2012-58, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.
Odporkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa voči odporkyni domáhala zaplata sumy 125 eur ako náhrady škody a sumy 993,92 eur ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 10Er/915/2009 a to rozhodnutím vydaným s omeškaním o viac ako 539 dní, z dôvodu porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1-3 a § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ust. § 41 ods. 1, 2 písm.c/, d/ a § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného v čase začatia exekučného konania (ďalej len "Exekučný poriadok"). Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, ktorým mal z pripojeného exekučného spisu preukázané, že navrhovateľka v postavení oprávneného dňa 9.8.2009 podala u súdneho exekútora návrh na vykonanie exekúcie voči povinnej Jane Oláhovej na vymoženie sumy 1.573 eur s príslušenstvom. Súdny exekútor podal súdu dňa 24.9.2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie. Exekučný súd dňa 30.9.2009 vyzval navrhovateľku, v postavení oprávneného, aby v lehote 10 dní predložila zmluvu o úvere, ktorá mala byť podkladom pre vydanie exekučného titulu - rozsudku stálego rozhodcovského súdu, na čo navrhovateľka nereagovala a tak ju súd opätovne urgenciami zo dňa 24.2.2010, 24.9.2010 a 9.7.2010 žiadal o predloženie listiny, na čo ju navrhovateľka až dňa 20.9.2010 zaslala súdu. Následne Okresný súd Nové Zámky (ďalej len "exekučný súd") uznesením zo dňa 18.11.2010 č.k. 10Er/915/2009-17 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Voči tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie, ktoré zoberal späť a odvolací súd odvolacie konanie zastavil. Následne OS Nové Zámky uznesením zo dňa 29.12.2010 právoplatným 17.2.2011 exekučné konanie zastavil.

Navrhovateľka sa domáhala škody za nesprávny úradný postup súdu z dôvodu, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora nedošlo v zákonnej 15-dňovej lehote, resp. primeranej lehote ako aj preto, že exekučný súd skúmal opätovne právo navrhovateľky na zaplatenie dlhu bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup a formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľkou ako oprávneným a dlžníkom ako povinným. Súd prvého stupňa skúmal dôvodnosť návrhu navrhovateľky z pohľadu ňou tvrdeného nesprávneho úradného postupu, ktorý navrhovateľka videla v tom, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia tejto žiadosti, resp. v lehote primeranej, z akého dôvodu táto dodržaná nebola a či je tu existencia dôvodov na náhradu škody resp. a či vôbec navrhovateľke nejaká škoda vznikla.

Nárok na náhradu škody si navrhovateľka uplatňovala podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., keď podľa nej príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že exekučné konanie bolo začaté v čase účinnosti Exekučného poriadku (od 1.2.2002 do 31.5.2010), kde v § 44 ods. 2 je uvedené, že súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť na vykonanie exekúcie zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 24.9.2009 a súd rozhodol o tejto žiadosti 18.11.2010 (do 13 mesiacov), medzitým však vyzýval súdneho exekútora a následne aj oprávneného na predloženie zmluvy a súvisiacich listín, ktoré mu boli zaslané až 20.9.2010 a následne dňa 18.11.2010 rozhodol o žiadosti súdneho exekútora tak, že ju zamietol. Údaj uvedený v návrhu navrhovateľky, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia s omeškaním viac ako 539 dní je nepravdivý.

Súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekučného konania (9.8.2009) uzavrel, že z jeho slovného a logického výkladu vyplýva, že 15-dňová lehota sa vzťahuje len na rozhodnutie súdu v prípade, keď súd „poverí“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie, avšak v prípade „zamietnutia„ žiadosti zákonodarca nestanovil žiadnu lehotu. Preto nevydaním rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia v 15-dňovej lehote, nemohlo dôjsť zo strany konajúceho exekučného súdu k nesprávnemu úradnému postupu. V tejto súvislosti argumentoval, že rozhodovacia činnosť v prípade, že návrh na vykonanie exekúcie je v rozpore so zákonom, si vyžaduje zložitejšie právne posúdenie a tiež i prípadné zadováženie listinných dôkazov, ako tomu bolo i v danej veci. Uzavrel preto, že ak exekučný súd rozhodol v lehote 13 mesiacov od predloženia žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie a v lehote do 2 mesiacov od predloženia listín navrhovateľkou, učinil tak v primeranej lehote, z ktorého dôvodu nedošlo v exekučnom konaní k nesprávnemu úradnému postupu. Zdôraznil tiež, že prípadné nedodržanie primeranej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody a tiež, že v konaní o náhradu škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nie je všeobecný súd oprávnený konštatovať, že došlo k prieťahom v konaní, keď táto kompetencia prináleží len Ústavnému súdu SR, pričom žiadne takéto konanie sa nevedlo. Konštatoval, že predmetné exekučné konanie je právoplatne skončené a exekučným titulom v danej veci bol rozhodcovský rozsudok, ktorý v zmysle ust. § 41 ods. 2 písm. d) zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5. 2010) bol exekučným titulom .

Za nedôvodný označil i navrhovateľkou vytýkaný nesprávny úradný postup, spočívajúci v preskúmaní práva navrhovateľky na zaplatenie dlhu, poukazujúc na to, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku exekučný súd je ex offo povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom, v rámci čoho neskúma vecnú správnosť exekučného titulu, ale to, či exekučný titul bol vydaný na to oprávneným orgánom a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V prípade, ak exekučný titul je vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje súdna prax takéto rozhodnutie za ničotné a nespôsobilé ani založiť prekážku res iudicatae. V prípade, že predmetom rozhodcovského konania je spor zo spotrebiteľského vzťahu (čo je daný prípad), bol exekučný súd oprávnený a zároveň i povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória a súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné

dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevyklučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku res iudicata. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Takúto interpretáciu označených ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní v spojitosti s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje naplnenie príkazu vyplývajúceho z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Okrem toho tento výklad možno podoprieť aj povinnosťou súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo sa zaručuje nielen tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je uplatňovaný nejaký nárok. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že všeobecný súd môže prvýkrát poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku.

Uviedol tiež, že zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že oprávnený subjekt musí preukázať vznik škody a že táto je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu, pričom nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve a len týmto postupom. Dodal len, že škoda nemôže byť uplatnená v paušálnej čiastke, v tomto smere navrhovateľka neprodukovala žiadne dôkazy a navrhovateľka tiež nepreukázala príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Pokiaľ navrhovateľka požadovala znalecké dokazovanie znaleckým ústavom na riešenie otázky, týkajúcej sa interpretácie a aplikácie Smernice Rady č. 93/13/EHS v nadväznosti na justičnú prax a záväznú judikatúru Súdneho dvora EÚ, tento jeho návrh zamietol s ohľadom na to, že ide o riešenie právnej otázky, čo je úlohou súdu a dokazovanie v tomto smere považoval za nadbytočné. Poukázal na to, že nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, sťažnosť na prieťahy v konaní bola neopodstatnená, nerozhodol o tom Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva, pričom iba takéto podklady by boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Údaje navrhovateľky sú nesprávne, priam zavádzajúce, z ktorých vyplýva, že navrhovateľka ako oprávnená, nemal o veci prehľad, pristupovala k veci nesústredene, na základe čoho vyznievajú jej vyjadrenia o údajnej majetkovej škode, či dôvodoch pre nemajetkovú škodu, značne nedôveryhodne Navrhovateľkou tvrdená majetková škoda nebola nijako preukázaná, navrhovateľka nepreukázala žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku, pričom je na navrhovateľovi preukázať svoje tvrdenia. Navyiac, určenie výšky škody nie je dôkaz o vzniknutej škode. Taktiež navrhovateľka nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy a ani ju nezdôvodnila, uvádzajúc iba všeobecné dôvody, ktoré sa nevzťahovali priamo na navrhovateľku. Doba, ktorá uplynula od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia exekučnému súdu až do samotného rozhodnutia o tejto žiadosti, nemohla nijako negatívne zasiahnuť navrhovateľku a nemohla v nej vyvolať neistotu ako morálnu ujmu, tiež nemohla ovplyvniť jej plánovanie a rozhodovanie a nemohla viesť k strate legitímnych očakávaní, že v zákonom určenom čase nastane stav predpokladaný zákonom a vyvolať ani riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. Nevidel dôvod, aby sa výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to, že k vzniku škody nedošlo. Nakoľko dospel k záveru, že zo strany exekučného súdu v označenej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nebol tak daný právny základ zodpovednosti odporkyne za škodu, a preto sa ďalej ani nezaoberal výškou navrhovateľkou uplatnenej škody, ani nemajetkovej ujmy.

Na námietku premlčania vznesenú odporkyňou v konaní neprihliadol po zistení, že nárok navrhovateľky premlčaný nie je, s ohľadom na skutočnosť, že od doručenia rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia navrhovateľke do podania jej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, neuplynula 3-ročná premlčacia lehota.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporkyňa, ktorá mala vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže tieto odporkyňa nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodila, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu

účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietala, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojim rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkla mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázala na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázala tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentovala, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označila jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. V neposlednom rade vytkla prvostupňovému súdu zamietnutie jeho návrhu na znalecké dokazovanie len s poukazom, že nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, čím mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľky, ktorým sa voči odporkyni domáha zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 993,92 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých jej v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky v exekučnom konaní vedenom na označenom súdu pod sp. zn. 10Er/915/2009. Nesprávny úradný postup navrhovateľka videla v nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote, v prieťahoch v konaní, pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 539 dní a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplata dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu nevyožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

V prejednávanej veci sa súd prvého stupňa správne najskôr zaoberal existenciu predpokladov zodpovednosti odporkyne za škodu uplatňovanú navrhovateľkou v konaní. V tomto smere v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver.

Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10Er/915/2009 je preukázané, že exekučnému súdu bola dňa 24.9.2009 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej V. T., o vymoženie sumy 1.573 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok

Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 22.6.2009 sp. zn. SR 06675/09. Exekučný súd uznesením zo dňa 18.11.2010 č.k. 10Er/915/2009-17 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.12.2010. Následne uznesením zo dňa 29.12.2010 č.k. 10ER/915/2009-18 právoplatným 17.2.2011 bolo exekučné konanie zastavené. Podľa navrhovateľky takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prietahy v konaní.

Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2002 do 31.5.2010, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len "Exekučný poriadok"). t.j. 9.8.2009 podaním návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolačný súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom v citovanom ustanovení plynie záver, podľa ktorého 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie., nie aj pre zamietnutie žiadosti. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami, ktoré zachovávajú autenticitu sledovaného zámeru, čo umožňuje výklad doslovný, gramatický a systematický, pričom niet dôvodu pre použitie analógie. V tejto súvislosti je zvlášť významné, že úmyslom zákonodarcu bolo práve zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu a tak prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Táto požiadavka však stráca svoj základný význam a opodstatnenosť v prípade, že niet exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom ako materiálneho predpokladu každej exekúcie. Neznamená to však, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti "poveriť" exekútora, aby exekúciu vykonal. S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, preto jeho ust. § 44 ods. 2 nie je možné interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to tvrdí navrhovateľka. Odvolacím súdom zastávaný názor v konečnom dôsledku, s prihliadnutím na vzájomné súvislosti a účel sledovaný právnou úpravou, nemožno označiť ani za neprimeraný alebo svojvoľný výklad práva upierajúci základné práva a slobody, súčasťou ktorých je i právo na súdnu ochranu.

Vychádzajúc z týchto záverov v danej veci s ohľadom na skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučným súdom zamietnutá v lehote do 13 mesiacov od podania žiadosti (do 2 mesiacov od doloženia požadovaných listín navrhovateľkou) nedošlo tak zo strany súdu k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Keďže navrhovateľka postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikovala a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napaďnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho

poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza navrhovateľka v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. Odvolací súd k tomu ešte dodáva, že aj keď súd prvého stupňa v rozsudku citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ako aj v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa, uvedené nemalo za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol aj správny právny predpis, podľa ktorého vec posúdil, pričom z ustanovenia § 9 ods. 1 v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa je zrejmé, že v tomto ustanovení bola novelou zák. č. 412/2012 Z. z. doplnená posledná veta, ktorá sa týka postupu Národnej rady Slovenskej republiky a postupu vlády Slovenskej republiky, o čo sa v danom prípade nejedná.

K trvaníu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v uvedenej lehote a proti tomuto uzneseniu zo strany navrhovateľky podané odvolanie bolo zobrať späť, ako ani v spise sa nenachádza žiadna urgencia o skoršie rozhodnutie, nemohlo dôjsť z jeho strany k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora v primeranej lehote, pričom aj v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012), odvolací súd dospel k záveru, že súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si navrhovateľka v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, preto nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľky. Okrem toho bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že návrh na vykonanie exekúcie nemal byť ani podaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor so zákonom bola zamietnutá a o tejto skutočnosti navrhovateľka vedela z rozhodovacej činnosti súdov, ako aj Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR.

Odvolací súd dodáva, že zákon č. 514/2003 Z.z. je osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcou verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a tretou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prieťahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku. Podľa navrhovateľky postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitost' veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnila náhradu škody predstavujúcu účelne vynaložené

náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu. Náhradu uplatňovanej škody vyčíslila na sumu 125 eur predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu voči dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere a následným núteným vymáhaním istiny v exekučnom konaní. Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 993,92 eur za bezdôvodnú nečinnosť exekučného súdu, keď márnym uplynutím tohto času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky, za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Výpočet uskutočnil ako alikvotný pomer 55 eur za každý mesiac omeškania .

S poukazom na uvedené odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa bol toho názoru, že v danej veci navrhovateľke nevznikol nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keďže súd nemohol porušiť právo navrhovateľky pri rozhodovaní o udelení, resp. zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj vzhľadom k tomu, že jej návrh bol zamietnutý z dôvodu absencie platného exekučného titulu, keď predložený exekučný titul nespĺňal predpoklad materiálnej vykonateľnosti, a teda na jeho základe nebolo možné viesť ani nútený výkon rozhodnutia a vzniknúť jej v tejto súvislosti škoda, za ktorú by mal zodpovedať štát.

Nakoľko odvolaciemu súdu je známe, že navrhovateľka podávala návrhy na vykonanie exekúcie v rádo vo tisíckach obdobných vecí, už pri podávaní návrhu nemohla nepočítať s tým, že s ohľadom na exekučný titul bude exekučným súdom vyzvaná na predloženie konkrétnej zmenky a úverovej zmluvy, čo sa podstatnou mierou aj s dobou, kým tak na výzvu exekučného súdu učinila, podieľalo na dĺžke konania do rozhodnutia exekučného súdu. Je preto namieste konštatovať, že navrhovateľka ako účastníčka exekučného konania v pozícii oprávnenej práve svojim správaním výrazne ovplyvnila dĺžku exekučného konania, a preto v postupe exekučného súdu s ohľadom na okolnosti danej veci nemožno vzhliadnuť zbytočné prietahy.

Za daných okolností tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľka nepreukázala, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporkyne za navrhovateľkou v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporkyňa návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.